

ปติปฐกา วตถุ ๖

“ปุปฺพานิ เหวาติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตุถา สาวตฺถิยํ วิหรนฺโต
ปติปฐกํ นาม อิตถึ อารพฺภ กเถสิ ๖

เทพธิดาจุติแล้วเกิดในกรุงสาวัตถี

(หน้า ๒๖ - ๒๗) วตถุ ดาวตีสเทวโลก - ทุกขา มุจฺจิสฺสนฺหิตฺติ)

วตถุ ดาวตีสเทวโลก สมุจฺจิตํ ๖ ตตฺถ กิร มาลาภารี นาม
เทวปุตฺโต อจฺจราสทสฺสปริวฺโต อุตฺตยานํ ปาวิสิ ๖ ปญฺจสตา เทวธิตโร
รุกข์ อารุยฺห ปุปฺพานิ ปาเตนฺติ ๖ ปญฺจสตา ตาหิ ปาติตานิ ปุปฺพานิ
คเหตฺวา เทวปุตฺตํ อลงฺกโรนฺติ ๖ ตาสฺ อเกา เทวธิตา รุกฺขสาขายเมว
จุตา ๖ สรีรํ ทีปฺลิกา วิย นิพฺพายิ ๖ सा สาวตฺถิยํ เอกสฺมี กุลเคเห
ปฐิสฺสนฺหิตฺติ คเหตฺวา ชาตกาเล ชาตีสฺสรာ หุตฺวา “มาลาภารีเทวปุตฺตสฺส
ภริยฺมหิตฺติ อนุสฺสรนฺตี วุฑฺฒิมินฺวาย คณฺธมาลาทิปฺปुञ्च กตฺวา สามิกสฺส
สนฺติเก อภินิพฺพตฺตี ปญฺเจสิ ๖ सा โสฬสวสฺสกาเล ปฺรกุลํ คตาปี
สลาภกตฺตปฏฺจิกภตฺตวสฺสาวาสิกาทีนํ ทตฺวา “อัย เม สามิกสฺส
สนฺติเก นิพฺพตฺตนตฺถาย ปจฺจโย โหตุติ วทติ ๖ อถสฺสา ภิกฺขุ “อัย
อุจฺจาย สมุจฺจาย ปติเมว ปญฺเจตีติ “ปติปฐกาติ นามํ กรีสุ ๖
สาปี นิพฺพุธํ อาสนสาถํ ปฏฺจคคฺติ ปานียํ อุปญฺจเปติ อาสนานิ
ปญฺญาเปติ ๖ อญฺเณปี มนุสฺสา สลาภกตฺตาทินี ทาตุกามา “อมฺม
อิมานีปี ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปฏฺจปาเทยฺยาสีติ อหริตฺวา เทนฺติ ๖ สาปี เอเตน
นินฺยาเมน อากจฺจนฺตี คจฺจนฺตี เอกปทฺวาเร ฉปฺปญฺญาสกุสฺสธมฺเม
ปฏฺจิลภิ ๖ ตสฺสา กุจฺฉิยํ คพฺโภ สมุจฺจหิ ๖ सा ทสฺมาสจฺจเยน ปุตฺตํ
วิชายิ ๖ ตสฺส ปทฺสา คมนกาเล อญฺณมฺปี อญฺณมฺปีติ จตฺตาโร

ปุตเต ลภี ฯ สา เอกทิวส์ ทานัน ทตฺวา ปุञ्ช กตฺวา ธมฺมํ สุตฺวา
สิกขาปทานิ รกฺขิตฺวา ทิวสปรियोसानเน ตังณํ นิพฺพตฺเตน เกณจิ
โรเคน กาลํ กตฺวา อตฺตโน สามิกสฺเสว สฺนฺติเก นิพฺพตฺติ ฯ

อิตรปิ เอตฺตํ กาลํ เทวปุตฺตํ อลงฺกโรนฺติเอว ฯ เทวปุตฺโต
ตํ ทิสฺวา “ตฺวํ ปาโต ปญฺจาย น ทิสฺสสิ, กุหิ คตาสีติ อาห ฯ
“จฺตามฺหิ สามีติ ฯ “กิ วเทสีติ ฯ “เอวเมตํ สามีติ ฯ “กุหิ นิพฺพตฺตาสีติ ฯ
“สวตฺถึยฺ กุลเคเหติ ฯ “กิตฺตํ กาลํ ตตฺถ จิตาสีติ ฯ “ทสฺมาสจฺเจน
มาตฺกฺจฺจโถ นิกฺขมิตฺวา โสฬสวสฺสกาเล ปตฺติกุลํ คนฺตฺวา จตฺตาโร
ปุตฺเต วิชยิตฺวา ทานาทีนึ ปุณฺณานิ กตฺวา ตุมฺहे ปญฺเจตฺวา
อาคนฺตฺวา ตุมฺหากเมว สฺนฺติเก นิพฺพตฺตมฺหิ สามีติ ฯ “มนุสฺसानํ
กิตฺตํ आयุนฺติ ฯ “วสฺสสฺตมตฺตุนฺติ ฯ “เอตฺตกเมวาทิ ฯ “อาม สามีติ ฯ
“เอตฺตํ आयํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิณฺนุ โข สุตฺตปฺปมตฺตา
กาลํ อตฺติกามาเนติ, อฺทาทุ ทานาทีนึ ปุณฺณานิ กโรนฺตีติ ฯ “กิ
วเทถ สามิ, อสฺงฺเขยฺยํ आयํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา วิย อชฺรามรา
วีย นิจฺจปฺปมตฺตา มนุสฺสาติ ฯ มาลาภาริเทวปุตฺตสฺส มหาสฺเวโค
อฺทปาที “วสฺสสฺตมตฺตํ आयํ คเหตฺวา นิพฺพตฺตา มนุสฺสา กิร
ปมตฺตา นิปฺชชิตฺวา นิทฺทายนฺติ, กทา นฺ โข ทุกฺขา มุจฺจิสฺสฺนฺตีติ ฯ

๑๐๐ปีมนุษย์เท่า ๑ วันในสวรรค์

(หน้า ๒๗ - ๒๙ อมหากัม ปน วสุสสต้ - อนตโก กुरुเต วสนุตติ)

อมหากัม ปน วสุสสต้ ดาวตีสานัน เทวานัน เอโก รตติณทิว,
 ตาย รตติยา ตีส รตติโย มาโส, เตน มาเสน ทวาทสมาสิโก
 สัจจโร, เตน สัจจเรน ทิพพ วสุสสสต้ อายุปปมาณ ๗ ตัม
 มนุสสคณนาย ติสโส วสุสโกฏิโย สฏฐิจิ จ วสุสสตสทสทานิ
 ตสฺมา ตสฺส เทวปุตฺตสฺส เอกทิวโสปี นาติกกนฺโต มุหุตฺตสทิสो ว
 กาลो อโหสิ ๗ เอวํ อปฺปายุกานํ ปมาโท นาม อติวิย อยฺตุโตติ ๗

สรุปอายุของเทวดาชั้นดาวดึงส์เทียบกับมนุษย์ ดังนี้ ๑๐๐ ปี ของ
 มนุษย์ = ๑ วัน ๑ คืน ของเทวดาชั้นดาวดึงส์, ๓,๐๐๐ ปี ของมนุษย์
 = ๑ เดือนของเทวดาชั้นดาวดึงส์ (๑๐๐ x ๓๐), ๓๖,๐๐๐ปี ของมนุษย์
 = ๑ ปี ของเทวดาชั้นดาวดึงส์ (๓,๐๐๐ x ๑๒), ๓๖,๐๐๐,๐๐๐ ปี ของ
 มนุษย์ = ๑๐๐ ปี ของเทวดาชั้นดาวดึงส์ (๓๖,๐๐๐ x ๑๐๐)

ปุนทิวเส ภิกขุ คามํ ปวิจฺจหา อาสนสาลํ อปฺปฏิจฺชคฺคิตํ
 อาสนานิ อปฺปญฺญตฺตานิ ปานียํ อนุปฏฺฐปิตํ ทิสฺวา “กหํ ปติปฺปชฺชิกาติ
 อาหํสุ ๗ “ภนฺเต กหํ ตุมฺहे ตํ ทกฺขิสฺสถ, หีโย อยฺเยสุ ภูณฺชิตฺวา
 คเตสุ, สายณฺหสมเย มตาติ ๗ ตํ สุตฺวา ปุณฺชชนภิกขุ เอติสฺสา
 อูปการํ สรณฺตา อสฺสุนิ สนฺธาเรตฺถุ นาสกฺขีสุ, จีณาสวานํ ฌมฺมสฺเวโค
 อุตฺปาติ ๗ เต ภตฺตกิจฺจํ กตฺวา วิหารํ คนฺตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา
 ปุจฺฉิสฺสุ “ภนฺเต ปติปฺปชฺชิกา นาม อฺปาสิกา อฏฺฐาย สมฺภูจาย
 นานปฺปการานิ ปุณฺณานิ กตฺวา สามิกเมว ปฏฺฐเจสิ, สา อิทานิ

มตา, กหิ นุ โจ นิพพตฺตาทิ ฯ “อตฺตโน สามิกสฺเสว สนฺติเก
 ภิกฺขเวติ ฯ “นตฺถิ ฆนฺเต สามิกสฺส สนฺติเกติ ฯ “น สฺมา ภิกฺขเว
 เอตํ สามิกํ ปฏฺฐเจสฺสิ, ตาวตฺตีสภวเน ตสฺสา มาลาภาริเทวปฺตุโต
 นาม สามิกอ, สฺมา ตสฺส ปุปฺฟปฺปลนฺธนฺณฺจฺจานโต จวิตฺวา ปุณฺ คนฺตฺวา
 ตสฺเสว สนฺติเก นิพพตฺตาทิ ฯ “เอวํ กิร ฆนฺเตติ ฯ “อาม ภิกฺขเวติ ฯ
 “อโห ปฺริตฺตํ ฆนฺเต สตฺตํ ชีวิตํ, ปาโตว อมฺเห ปฺริวีสิตฺวา
 สายํ อุปฺปนฺนพฺยาธินา มตฺตาทิ ฯ สตฺถา “อาม ภิกฺขเว ปฺริตฺตํ สตฺตํ
 ชีวิตํ นาม, เตเนวิเม สตฺเต วตฺถุกาเมหิ เจว กิเลสกาเมหิ จ
 อตฺตเต เอว อนฺตโก อตฺตโน วเส วตฺเตตฺวา กนฺทนฺเต ปฺริเทวณฺเต
 คเหตุวา คจฺจตฺตีติ วตฺวา อิมํ คาลมาห

"ปุปฺพานิ เหว ปจฺฉินฺนตฺตํ พฺยาสตฺตมนสํ นรํ

อตฺตตฺเตยว กามสฺสุ อนฺตโก กุรฺเต วสนฺติ ฯ

ตตฺถ “ปุปฺพานิ เหว ปจฺฉินฺนตฺตฺตฺติ: ปุปฺฟาราม มาลาภาโร
 นานาปุปฺพานิ วิย อตฺตภาวปฺปฎฺธิพฺทธานิ เจว อุปฺกรณปฺปฎฺธิพฺทธานิ จ
 กามคฺชนปุปฺพานิ โอจฺฉินฺนตฺตเมว ฯ พฺยาสตฺตมนสํ นรฺนตฺติ: อสมปฺตฺเตสฺสุ
 ปตฺถนาวเสน สมปฺตฺเตสฺสุ เศวเสน วิวิธေနากาเรน อาสตฺตจิตฺตํ ฯ
 อตฺตตฺเตยว กามสฺสุติ: วตฺถุกามกิเลสกาเมสฺสุ ปฺริเยสเนนปี ปฏฺฐิลาเภนปี
 ปฺริโกเคนปี นิธานเนนปี อตฺตตฺเตยว สมนํ ฯ อนฺตโก กุรฺเต วสนฺติ
 มรณสงฺขาโต อนฺตโก กนฺทนฺตํ ปฺริเทวณฺตํ คเหตุวา คจฺจนฺโต
 อตฺตโน วสํ ปาเปตฺตีติ อตฺโต ฯ

เทสนาวसाने พหุ โสตาปตฺติผลาทินิ ปาปฺณิสฺสุ ฯ เทสนา
 มหาชนสฺส สาคฺคิกา ซาตฺตาทิ ฯ

ปฺติปฺฐิกา วตฺถุ.